

PAKIET INFORMACYJNY

**dot. masowego napływu uchodźców
z terenu Ukrainy na terytorium RP**

Spis treści

1. KOMUNIKACJA.....	3
2. KONTAKT Z WOJEWÓDZKIM CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.....	3
3. REGULACJE PRAWNE	3
4. FINANSOWANIE	4
5. POMOC SPOŁECZNA	4
6. OPIEKA MEDYCZNA.....	6

1. KOMUNIKACJA

Zachęcamy do korzystania z informacji umieszczanych na oficjalnych rządowych stronach internetowych, przede wszystkim Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, a także Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Umieszczane są tam bieżące, zweryfikowane informacje dotyczące m.in. pomocy uchodźcom w różnych obszarach, sytuacji na granicy, wytycznych i zaleceń.

Wiele praktycznych informacji jest udostępnianych na oficjalnych profilach resortów w mediach społecznościowych, np. cykl komunikatów Rządowego Centrum Bezpieczeństwo „Disinfo Radar”. Regularne komunikaty prostujące nieprawdziwe informacje publikuje też w mediach społecznościowych, na oficjalnym profilu Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Udostępniane tam informacje w przystępny sposób pomagają dotrzeć do mieszkańców, zapobiegają panice społecznej np. w zakresie dostaw paliwa czy wybierania gotówki z bankomatów.

Zalecamy wzmożony monitoring mediów lokalnych celem wychwytywania i jak najszybszego korygowania pojawiających się nieprawdziwych informacji, dotyczących wydarzeń na obszarze danej JST.

2. KONTAKT Z WOJEWÓDZKIM CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Dane kontaktowe do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (WCZK MUW)

Telefon: (22) 595–13-00,

email: wczk@mazowieckie.pl;

WCZK MUW będąc w stałym kontakcie z WCZK Lublin, punktami recepcyjnymi oraz informacyjnymi kierują obywateli Ukrainy do miejsc zakwaterowania na terenie województwa mazowieckiego.

3. REGULACJE PRAWNE

W najbliższych dniach zapowiadane jest uchwalenie nowej specustawy w związku z masowym wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców będących obywatelami Ukrainy oraz cudzoziemców nie posiadających obywatelstwa tego państwa, zamieszkałych na stałe na jego terytorium, którzy opuścili terytorium Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W zakresie przepisów dotyczących reżimu covidowego istotną modyfikację wprowadzono rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 lutego 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 462). Zgodnie z jego brzmieniem od dnia 24 lutego dla osób przekraczających granicę RP z Ukrainą zniesiono obowiązek poddania się kwarantannie jak i obowiązek posiadania przy przekraczaniu granicy testu lub certyfikatu covid-19, a także obowiązek podania Straży Granicznej adresu pobytu osoby przybywającej na teren RP.

Dodatkowo od 25 lutego br. obywatele Ukrainy przekraczający granicę RP z Ukrainą, w związku z konfliktem zbrojnym mają, możliwość bezpłatnego szczepienia przeciw COVID-19 i bezpłatnego testowania.

Osoby, które przekroczyły granicę RP z Ukrainą od dnia 24 lutego br. mają prawo do opieki i pomocy państwa polskiego, przy czym na uprawnienie do otrzymania pomocy nie wpływa fakt uprzedniego zgłoszenia się lub nie do punktu recepcyjnego.

4. FINANSOWANIE

Zgodnie ze stanowiskiem Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych nie ma przeszkód prawnych ku temu, aby środki z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe rozdysponować na wydatki związane z kryzysem uchodźczym będącym następstwem ataku Rosji na Ukrainę. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r o zarządzaniu kryzysowym (tj. Dz.U. z 2022r. poz. 261) oraz w myśl art. 3. u.z.k. obecną sytuację związaną z napływem uchodźców można zaklasyfikować jako sytuację kryzysową o której mowa w art. 3. pkt 1. u.z.k. i dlatego można uruchomić rezerwę celową zgodnie z art. 26 u.z.k. Jednocześnie, należy odróżnić tę formę finansowania od możliwości wsparcia finansowego cudzoziemców w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2014 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz.U z 2021 r. poz. 2354 z późn.zm.). Pismo KRRIO stanowi załącznik.

5. POMOC SPOŁECZNA

Osobami uprawnionymi do korzystania z pomocy społecznej – oprócz osób posiadających obywatelstwo polskie są także cudzoziemcy, którzy mają miejsce zamieszkania i przebywają na terenie Polski m.in.:

- 1) na podstawie zezwolenia na pobyt stały,
- 2) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- 3) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje:

- 1) cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- 2) cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- 3) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1 tej ustawy.

Jednocześnie Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej spotyka się z zarówno z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Wydziałami Polityki Społecznej, Powiatowymi i Wojewódzkimi Urzędami Pracy w celu wypracowania dodatkowych rozwiązań dla osób, które nie posiadają ww. statusu. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się na stronie <https://www.gov.pl/web/rodzina>.

Organizacja zbiórek dla potrzebujących

Informacje w zakresie możliwości niesienia pomocy, jak również jej otrzymania dostępne są na stronie: <https://pomagamukrainie.gov.pl/>.

Czy planowane są jakiegokolwiek formy wsparcia finansowego/zasiłki dla Ukraińców, którzy mieszkają i pracują na terenie Polski; jeżeli tak, to w jakiej wysokości, żeby mogli sobie samodzielnie funkcjonować, chcąc pozostać na terytorium RP?

W tym zakresie trwają prace nad wypracowaniem optymalnych rozwiązań, jednak najważniejsze jest, żeby osoby przybywające mogły również korzystać bez ograniczeń z rynku pracy. Na ten moment pomoc udzielana jest przez służby wojewody w zakresie miejsc noclegowych. Na miejscu osoba zostanie zabezpieczona w zakresie podstawowych potrzeb bytowych.

Oświata

Każde dziecko będzie miało możliwość uczestnictwa w zajęciach szkolnych. Przygotowywane są rozwiązania systemowe, które zapewnią dostęp do oferty edukacyjnej dostosowane do zdolności językowych każdego dziecka. Właściwym w pomocy będą również Kuratorzy Oświaty, którzy będą udzielali wszelkich informacji.

6. OPIEKA MEDYCZNA

Pomoc medyczna dla obywateli Ukrainy – zasady udzielania i rozliczania świadczeń

Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski w związku z agresją militarną Rosji na teren Ukrainy, i który zgłosi się z problemem zdrowotnym do lekarza rodzinnego, poradni specjalistycznej, czy szpitala należy udzielić adekwatnej pomocy medycznej.¹

Świadczenia udzielone obywatelom Ukrainy rozliczy Narodowy Fundusz Zdrowia.

Specjalne przepisy

Rząd przygotowuje specjalne rozwiązania prawne, które umożliwią rozliczenie świadczeń medycznych, udzielonych obywatelom Ukrainy przybywającym do RP w związku z agresją militarną Rosji na teren Ukrainy.

WAŻNE!

Dotyczy to obywatela Ukrainy, który posiada zaświadczenie wystawione przez Straż Graniczną RP lub odcisk stempla Straży Granicznej RP w dokumencie podróży, potwierdzające legalny pobyt na terytorium RP, po przekroczeniu granicy od 24 lutego 2022 r., w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.²

Przepisy obejmą placówki medyczne, które mają podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zmiany w prawie będą obowiązywały z mocą wsteczną od 24 lutego 2022 r.

Udzielenie i rozliczenie świadczeń, jak dla polskich pacjentów.

Zasady udzielania świadczeń medycznych dla obywateli Ukrainy oraz ich rozliczania będą identyczne, jak w przypadku polskich pacjentów. Obywatele Ukrainy będą posiadać dodatkowy tytuł uprawniający do świadczeń zdrowotnych w Polsce.

Za świadczenia zapłaci Narodowy Fundusz Zdrowia ze środków z budżetu państwa. Podstawą rozliczeń będą stawki zapisane w umowach z NFZ.

Pacjent z Ukrainy. Jak powinny zachować się placówki medyczne?

Trwa przygotowanie specjalnych rozwiązań prawnych, ale świadczeniodawcy, gdy trafi do nich pacjent z Ukrainy, już teraz:

- nie powinni odmawiać mu pomocy
- nie powinni odsyłać pacjenta do innego świadczeniodawcy

¹ Jeżeli osoba ta posiada zaświadczenie wystawione przez Straż Graniczną RP lub odcisk stempla Straży Granicznej RP w dokumencie podróży, potwierdzające jej legalny pobyt na terytorium RP, po przekroczeniu granicy od 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

- nie powinni domagać się od niego zapłaty za udzielone świadczenia i nie powinni wystawiać za nie faktur
- powinni ewidencjonować odrębnie każdy przypadek udzielenia pomocy obywatelowi Ukrainy na podstawie danych z paszportu i/lub z innego dokumentu podróży albo z zaświadczenia wydanego przez Straż Graniczną RP.

WAŻNE!

Sprawozdawanie i rozliczanie z OW NFZ świadczeń zdrowotnych udzielonych obywatelom Ukrainy w ramach umów z NFZ, będzie możliwe niezwłocznie po uchwaleniu specjalnej ustawy i określeniu szczegółowych rozwiązań rozliczeniowych.

Szczepienia COVID dla uchodźców

Warunkiem nabycia prawa do szczepienia jest posiadanie dokumentu potwierdzającego tożsamość, może to być dowód osobisty, paszport lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca.

W materiałach przekazanych m.in. do punktów szczepień i podmiotów podstawowej opieki zdrowotnej resort zdrowia wskazał, że lekarz ma prawo i powinien wystawić skierowanie na szczepienie za pośrednictwem aplikacji gabinet.gov.pl. Wystawiając skierowanie, w polu "dane pacjenta" należy wybrać "inny identyfikator" (zamiast "numer PESEL") i wprowadzić numer dokumentu, jakim posługuje się uprawniona do szczepienia osoba. MZ akcentuje, że ważne jest, aby na każdym etapie procesu realizacji szczepienia posługiwać się dokładnie tym samym dokumentem tożsamości, który posłużył do wystawienia e-skierowania.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Pakiet informacyjny (opieka medyczna) – PL.
2. Pakiet informacyjny (opieka medyczna) – UA.
3. Pismo Przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.
4. Ulotki w języku polskim i ukraińskim.